

Η Αίνος και ο εορτάζων Άγιος Εύπλος ο διάκονος

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σήμερα, 11 Αυγούστου γιορτάζει ο Άγιος Εύπλος. Πρόκειται για μάλλον άγνωστη γιορτή, αλλά για τους Θράκες έχει ιδιαίτερη σημασία.

Εύπλους σημαίνει τον «καλό πλου», το καλό θαλασσινό ταξίδι. Τον Άγιο Εύπλου τιμούσαν στην Αίνο της Ανατολικής Θράκης, που στα χρόνια της Τουρκοκρατίας τα πλοία της υπήρξαν σημαντική ναυτική δύναμη, γιατί και πλούτο συσώρευαν αλλά και όταν κηρύχθηκε ο Αγώνας της Ανεξαρτησίας, αρκετοί καπεταναίοι της αλλά και μεμονωμένα παλληκάρια της έσπευσαν τότε στην επαναστατημένη Ελλάδα και πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους. Όπως είναι ο Φιλικός Χατζή Αντώνης Βισβίζης και η σύζυγός του Δόμνα Βισβίζη, ο Χατζή Φραντζής Κούταβος και ο γιος του Μαργαρίτης, ο Δημήτριος Χαρίλαος και τόσοι άλλοι.

Ο Άγιος Εύφρους το 1908

Ναυτικοί οι περισσότεροι, επάνδρωσαν τα πλοία του Αγώνα και έδωσαν το αίμα τους και το βίος τους για να ελευθερωθεί η πατρίδα. Αλλά πριν φύγουν για το μεγάλο Αγώνα, στα τέλη Απριλίου – αρχές Μαΐου 1821, κατάφεραν να καταλάβουν το κάστρο της πόλης τους και να κάνουν αισθητή την αντίθεσή τους στη Σουλτανική σκλαβιά. Μετά την ανακατάληψή του, όμως, από τους Τούρκους δεν είχαν πολλά περιθώρια να μείνουν εκεί. Έτσι μπήκαν στα καράβια τους και τράβηξαν για το Νοτιά, εκεί που τους καλούσε η φωνή του καθήκοντος.

Το 1821, όταν ξέσπασε η Επανάσταση εναντίον της Οθωμανικής κυριαρχίας, η Αίνος αριθμούσε 300 πλοία περίπου, τα οποία όργωναν τη Μεσόγειο, κουβαλώντας όλα τα αγαθά. Ο Γάλλος πρόξενος στην Πάτρα και ιστορικός της εποχής του, έχει γράψει ότι νωρίτερα, το 1813, η Αίνος είχε μόνο τέσσερα μεγάλα καράβια και 60 σακολέβες.

Την ναυτοσύνη της Αίνου, δηλαδή τους φημισμένους καπεταναίους της, τους ηρωικούς ναύτες, τους δεξιοτέχνες ναυπηγούς, αλλά και τις υπομονετικές Αινίτισσες, ύμνησε η δημοτική μούσα:

«Έχει η Αίνος ξακουστές
πλεούμενες φεργάδες,
έχει караβοκύρηδες
και караβοκυράδες,
έχει караβομαραγκούς
καράβια π' αρματώνουν,

που φεύγουν στην Ανατολή
και πάνε και στη Δύση,
φέρνουν χρυσό κι ασημικό
και κεντητά μαντήλια,
τα βάζουν οι νοικοκυρές
και παν στην εκκλησία...»

Οι Αινίτες τιμώντας τον Άγιο Εύπλου, είχαν χτίσει μικρή εκκλησία στο όνομά του, στο λιμάνι τους.

Οι Αλεξανδρουπολίτες, πολλοί από τους οποίους κατάγονται από την Αίνο, η οποία σήμερα ανήκει στην Τουρκία, το 1997 επί δημάρχου Γιοφτσίδη, έκτισαν στην άκρη του δικού τους λιμανιού μια πανομοιότυπη εκκλησία για να τιμούν ως θαλασσινή πόλη τον Άγιο Εύπλου και να θυμίζουν το παρελθόν της ένδοξης πόλης της Αίνου.

*Ο Άγιος Εύπλους στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης,
πανομοιότυπο αντίγραφο του ομώνυμου ναού της Αίνου*

Ο Άγιος Εύπλους ο διάκονος έζησε στη Σικελία στα χρόνια του σκληρού Ρωμαίου αυτοκράτορα Διοκλητιανού (αρχές 4ου αιώνα). Μαρτύρησε δια αποκεφαλισμού στις 11 Αυγούστου του 304, μετά από από-φαση του Ρωμαίου διοικητή Καλβισιανού.

Ο Άγιος Εύπλους όπως είναι σήμερα

***Η θεμελίωση του Αγίου Εύπλου στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης το 1997.
Αγιασμό τελεί ο Πρωτοσύγκελος (τότε) Άνθιμος Κουκουρίδης.***

Πηγή: Ιστολόγιο Νεώτερη Ελληνική Ιστορία, alexropolisonline.com, άρθρο του Παντελή Στεφ. Αθανασιάδη

Φωτογραφίες: oldalexandroupoli.gr